

שכתוב ויה' פקד את שרה. אבל פאן רחל, שלא נזכרה מקדם לכן, לא נאמר בה פקידה, אלא זכירה, והכל הוא בזכירה, בסוד של המזל.

רבי יהודה ורבי חזקיה היו הולכים מקפוטקיא ללוד, ורבי יהודה היה רוכב, ורבי חזקיה על רגליו. בינתיים ירד רבי יהודה. אמר, מפאן ולהלאה נתעסק בתורה, ככתוב (דברים לב) הבו גדל לאלהינו.

אמר לו, אלו היינו שלשה - יפה הוא, שאחד יאמר - ושנים ישיבו לו. אמר לו, הדברים הללו של הברכות, משום שנזכר שם אחד של הקדוש ברוך הוא, ושנים ישיבו לו. זהו שכתוב כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו. פי שם ה' אקרא - זה אחד שמברך. הבו גדל לאלהינו - אלו שנים אחרים. אבל בתורה, אפלו שנים יושבים ונותנים גדל וחזק של שבח התורה לקדוש ברוך הוא.

אמר לו רבי חזקיה, כלפי הברכות למה שלשה? אמר לו, הרי פרשה ונתבאר, שכתוב הבו גדל לאלהינו. אבל סוד הדבר פאן, שהרי כל הסודות של הברכות הוא כן - אחד לברך ושנים להשיב, כדי שיעלה השבח של הקדוש ברוך הוא בסוד של שלשה, אחד מברך ושנים [אומרים] שמודים, וזהו קיום הברכות, ובסוד עליון פראוי, ובסוד של שלשה, כמו שבארוהו.

בעודם הולכים, אמר רבי יהודה, שנינו, יש זכירה לטוב ויש זכירה לרע, יש פקידה לטוב ויש פקידה לרע. יש זכירה לטוב - כמו שבארוה, שכתוב (ויקרא כו) וזכרתי להם ברית ראשנים וגו', (בראשית ח)

דהא סימנא נקטת מקדמת דנא. פגוונא דא שרה דכתיב, (בראשית כא) וה' פקד את שרה. אבל הכא רחל דלא אדפרת מקדמת דנא, לא אתמר בה פקידה אלא זכירה, וכלא בזכירה איהו, ברזא דמזלא.

רבי יהודה ורבי חזקיה, הוו אזלי מקפוטקיא ללוד, והיה רבי יהודה רכיב, ורבי חזקיה על רגליו, אדהכי נחת רבי יהודה, אמר מפאן ולהלאה נתעסק באורייתא, פמה דכתיב, (דברים לב) הבו גדל לאלהינו.

אמר ליה אלו הוינא תלתא, יאות הוא דחד יימא, ותרין יתיבו ליה. אמר ליה, הני מלי בברכאן. בגין דאדפר חד שמא דקדשא בריך הוא, ותרין יתיבו ליה. הדא הוא דכתיב, (דברים לב) פי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו. פי שם ה' אקרא, דא חד דמברך, הבו גדל לאלהינו, אלין תרין אחרנין. אבל באורייתא אפילו תרי יתבי ויהבי רבו ותוקפא דשבחא דאורייתא לקודשא בריך הוא.

אמר ליה רבי חזקיה, לגבי ברכאן אמאי תלת. אמר ליה, הא אוקמוה ואתמר, דכתיב הבו גדל לאלהינו. אבל רזא דמלה הכא, דהא כל רזין דברכאן הכי איהו, חד לברכא ותרין לאתבא, בגין דיסלק שבחא דקדשא בריך הוא ברזא דתלתא. חד מברך ותרין (אמר אמר) דאודו, ודא הוא קיומא דברכאן, וברזא עלאה כדקא יאות, וברזא דתלת פמה דאוקמוה.

ער דהוו אזלי, אמר רבי יהודה, תנינן, אית זכירה לטב, ואית זכירה לביש, אית

פקידה לטב, ואית פקידה לביש. אית זכירה לטב, פמה דאוקמוה,

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח, (שמות ב)
 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. וַיֵּשׁ
 זְכִירָה לְרַע - שְׁפָתוֹב (תהלים עח)
 וַיִּזְכֹּר כִּי בֶשֶׁר הִמָּה רוּחַ הַלֵּךְ וְלֹא
 יֵשׁוּב. פְּקִידָה לְטוֹב - שְׁפָתוֹב
 (שמות א) פֶּקֶד פְּקִדְתִּי אֶתְכֶם.
 פְּקִידָה לְרַע - שְׁפָתוֹב (תהלים פט)
 וּפְקִדְתִּי בְּשֹׁבֵט פֶּשַׁעַם וּבִנְגָעִים
 עֲוֹנָם. וְכָלֶם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים.

כָּל אֱלוֹ - זְכִירָה וּפְקִידָה - לְטוֹב,
 אֱלוֹ הֵן דְּרָגוֹת יְדוּעוֹת, סוּד
 הָאֲמוּנָה, זְכָר וּנְקֵבָה, סוּד אֶחָד,
 זְכִירָה וּפְקִידָה, אֱלוֹ הֵם לְטוֹב.
 זְכִירָה וּפְקִידָה לְרַע אֱלוֹ הֵם
 הַסוּד שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר שְׁעוֹמֵד
 בְּסוּד שֶׁל אֱלֹהִים אֲחֵרִים. זְכָר
 וּנְקֵבָה יָחַד, זְכִירָה בְּזָה וּפְקִידָה
 בְּזָה, וְאֱלוֹ הֵם שְׁתֵּמִיד עוֹמְדִים
 לְרַע וְאֱלוֹ כִּנְגֵד אֱלוֹ. מִכָּאן
 יוֹצְאִים כָּל סוּדוֹת הָאֲמוּנָה וְכָל
 הַקְּדוּשׁוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, כְּמוֹ
 שְׁבָאָרִיָּה, וּמִכָּאן יוֹצְאִים כָּל
 הַמִּינִים הַרְעִים וְכָל מוֹת וְכָל
 הַצְּדִידִים וְהַמִּינִים הַרְעִים בְּעוֹלָם,
 וּבְאֲרִיָּה, וְזֶה בְּהַפְנוּךְ מִזָּה.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כִּף זֶה וְדָאִי.
 אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁחָלְקוּ מִתְקִים
 בַּצַּד הַטּוֹב וְלֹא יִרְכִין עֲצָמוֹ לְצַד
 אֲחֵר וַיִּנְצַל מֵהֶם. אָמַר לוֹ רַבִּי
 יְהוּדָה, כִּף זֶה וְדָאִי, וְאֲשֶׁרִי מִי
 שְׂיָכוּל לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ מֵהַצַּד
 הַהוּא, וְאֲשֶׁרִיָּהֶם הַצְּדִיקִים
 שְׂיָכוּלִים לְהַנְצִל מֵהֶם וְלִהְלָחֵם
 קָרֵב עִם אוֹתוֹ הַצַּד.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, בְּמָה? פֶּתַח
 וְאָמַר, (משלי כד) כִּי בְּתַחֲבֹלוֹת
 תַּעֲשֶׂה לָךְ מִלְחָמָה. מִי
 הַמִּלְחָמָה? זֶה הַמִּלְחָמָה שֶׁל
 אוֹתוֹ הַצַּד הַרְעֵי שְׁצָרִיף אָדָם
 לְהִלָּחֵם בּוֹ קָרֵב וְלִשְׁלֹט עָלָיו
 וְלִהְנַצֵּל מִמֶּנּוּ.

דְּכַתִּיב (ויקרא כו) וַיִּזְכֹּרְתִי לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים
 וְגוֹ'. (בראשית ח) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח. (שמות ב)
 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. וְאִית זְכִירָה לְבִישׁ,
 דְּכַתִּיב, (תהלים עח) וַיִּזְכֹּר כִּי בֶשֶׁר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ
 וְלֹא יֵשׁוּב. פְּקִידָה לְטוֹב, דְּכַתִּיב, (שמות א) פֶּקֶד
 פְּקִדְתִּי אֶתְכֶם. פְּקִידָה לְבִישׁ, דְּכַתִּיב, (תהלים פט)
 וּפְקִדְתִּי בְּשֹׁבֵט פֶּשַׁעַם וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם. וְכָלְהוּ
 רְזִין עֲלֵאִין.

כָּל הַיַּי זְכִירָה וּפְקִידָה לְטוֹב, אֱלִין אִינוֹן
 דְּרָגִין יְדִיעֵן. רְזָא דְמַהִימְנוּתָא דְכָר
 וְנוֹקְבָא רְזָא חֲדָא, זְכִירָה וּפְקִידָה, וְאֱלִין
 אִינוֹן לְטוֹב. זְכִירָה וּפְקִידָה לְבִישׁ, אֱלִין אִינוֹן
 רְזָא דְסִטְרָא אֲחֵרָא, דְקִימָא בְּרְזָא דְאֱלֹהִים
 אֲחֵרִים, דְכָר וְנוֹקְבָא כְחֲדָא, זְכִירָה בְּהֵאִי,
 וּפְקִידָה בְּהֵאִי, וְאֱלִין אִינוֹן דְקִימִין תְּדִיר
 לְבִישׁ. וְאֱלִין לְקָבִיל אֱלִין. מַהֲכָא נְפָקִי כָל
 רְזִי דְמַהִימְנוּתָא וְכָל קִדְוִשִׁין עֲלֵאִין, כְּמָה
 דְאִוְקְמוּהָ. וּמַהֲכָא נְפָקִי כָל זִינִין בִּישִׁין וְכָל
 מוֹתָא, וְכָל סִטְרִין וְזִינִין בִּישִׁין בְּעֵלְמָא
 וְאוֹקְמוּהָ. וְדָא בְּהַפּוּכָא מִן דָּא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, הֲכִי הוּא וְדָאִי, זְכָאָה
 אִיהוּ, מָאן דְחוֹלְקִיה אֶתְקִיִים בְּסִטְרָא
 טְבָא, וְלֹא יִרְכִין גְּרַמִּיָּה לְסִטְרָא אֲחֵרָא,
 וַיִּשְׁתַּזְיֵב מִנְהוֹן. אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, הֲכִי
 הוּא וְדָאִי, וְזְכָאָה מָאן דִּיכִיל לְאֲשִׁתְזָבָא מִנִּיָּה
 מַהֲהוּא סִטְרָא, וְזְכָאִין אִינוֹן צְדִיקִיָּא, דִּיכִלִּי
 לְאֲשִׁתְזָבָא מִנִּיָּהוּ, וְלֹאֲגַחָא קָרְבָא בְּהֵוּא
 סִטְרָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה בְּמָה. פֶּתַח וְאָמַר, (משלי כד)
 כִּי בְּתַחֲבֹלוֹת תַּעֲשֶׂה לָךְ מִלְחָמָה וְגוֹ'.
 מָאן מִלְחָמָה, דָּא מִלְחָמָה דְהֵוּא סִטְרָא
 בִּישָׂא, דְאֲצִטְרִיף בַּר נֶשׁ לְאֲגַחָא בִיָּה קָרְבָא,
 וְלִשְׁלֹטָאָה עֲלוּי וְלֹאֲשִׁתְזָבָא מִנִּיָּה.